

for 25 Rd., tilbragt ad Jernbanen, er denne Besparselse af 15 Rd. pr. Cubiffavn ganske vist noget meget Betydeligt; men paa den anden Side maa det ikke oversees, at ogsaa Rente- og Driftstabet ved Jernbanen er noget meget Betydeligt, naar denne skal være anlagt uden at kunne støtte sig til et fuldført Havneanlæg; da bliver dette sidstnævnte Tab, som jeg ikke betvivler, noget langt Betydeligere end disse 15 Rd. pr. Cubiffavn. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds er forvisset om, at den sydlige Tverbane for at føres til Esbjerg nødvendigvis maa udgaae fra Vandrup, som han benævner et Knudepunkt, hvad jeg dog troer ikke er fuldkommen berettiget; thi ved et Knudepunkt forstaaer man i Reglen et Punkt, hvor flere Baner støde sammen, men som bekendt er der i dette Tilfælde ikke noget Sammenstød af Jernbaner i Vandrup. Man kunde med samme Føie ogsaa kalde f. Ex. Hinnerup et Knudepunkt, og selv om Fredericia om Føie Tid vil blive et Knudepunkt, bliver Forholdet for Vandrups Bekommende dog væsentlig det samme, som det nu er. Derfor jeg havde den samme Forvisning, at den engang projecterede Linie Vandrup—Esbjerg var den ene rette for en sydlig Tverbane, vilde jeg, hvad jeg her skal gjentage — jeg har tidligere udtalt det for det ærede Udvalg — ansee denne Bane for at være den, som fortrinsvis burde komme i Betragtning til først at anlægges, men jeg er af en meget afvigende Anskuelse med Hensyn til Rigtigheden, eller rettere Enerigtigheden, af denne Linie. — Jeg erkjender Rigtigheden af det ærede Medlems Bemærkning om, at man lidt før eller lidt senere vil komme til at anlægge en Dampfærge ved Fredericia; jeg troer endog, at jeg allerede tidligere har anført, at jeg i den Henseende havde forberedt et Forslag til Forelæggelse i denne Samling, men at uforudsete Vanskeligheder have afholdt mig fra at fastholde det. Jeg erkjender tillige Rigtigheden af det ærede Medlems Bemærkning om, at man ved Nyborg, Overgangspunktet til Sjælland, kunde ønske bedre Indretninger, end der nu findes, men jeg troer rigtignok, at det, man nærmest vil komme til, vil være at føre Jernbanen til Slipshavn og gjøre Broanlæg der. Smidlertid

forekommer det mig, at disse Anlæg ikke ere af en saadan Betydning, eller i alt Fald hverken ere saa paatrængende eller saa kostbare, at man paa Grund af dem skulde afsætte Anlægget af de her omhandlede Baner.

J. Nec: Det vilde efter min Mening være mindre heldigt, hvis nærværende Rigsdagssession blev sluttet, uden at der blev taget nogen Beslutning om Forsættelsen af det ydste Jernbanenet. So større de Ulykker ere, der ere overgaaede vort Fædreland, og jo mindre Landet er blevet, desto ivrigere troer jeg, man maa være for at virke for den indre Udviklings Fremme. Medens jeg saaledes troer, at vi maae gaae videre paa den betraadte Bane, at vi maae søge videre at fremme Jernbaneanlæg, beskæjer jeg derimod ikke at kunne følge det ærede Fleertal. Fleertallet var foreslaaet, at den vestjydske Jernbane skulde gaae fra Holstebro til Ringkjøbing, fra Ringkjøbing til Varde og Esbjerg — altsaa under Forudsætning af, at der skulde anlægges en Havn —, og endelig skulde der gaae en Tverbane til den ydste Østkyst, enten til Vandrup eller et andet Sted, dog ikke nordligere end Veile. Naar man altsaa stemmer for dette Forslag, har man ved samme Leilighed tillige tilkjendegivet, at man vil have en Havn ved Esbjerg, og at man i Virkeligheden troer, at Jyllands Udsørsel af denne Vel i en væsentlig Grad vil kunne fremmes; men denne Mening har jeg ikke. For Tilblikket foreligger vel ikke Spørgsmaalet om Anlæggelsen af selve Havnen, men dog turde det maaskee være mig tilladt i Forbigaaende at udtale, at jeg ikke kan indsee, at der bør anlægges en Havn paa et Punkt, ved hvilket der ikke for Tilblikket findes nogensomhelst industriel eller mercantil Virksomhed Sted, og hvor der efter al Sandsynlighed vil hengaae flere Menneskealdre, før der vil, selv i heldigt Tilfælde, kunne fremstaae en saadan By, som vil være nødvendig for, at Havnen skulde faae nogen væsentlig Betydning, og endelig paa et Punkt, hvor man kun kan faae en temmelig maabelig Havn, en Havn, der kun vil kunne besaeres af temmelig smaa Skibe. Jeg kan derfor ikke stemme for en Jernbane, der skulde føres til et saadant mindre heldigt Punkt. Forøvrigt